Gạch không nung và câu chuyện mở đường

Tôi đang muốn nói về những con người can đảm đã dũng cảm đi tiên phong trong lĩnh vực sản xuất vật liệu xây không nung (VLXKN). Họ đã không ngại khó, không ngại khổ để tìm hiểu về lĩnh vực mới, đưa ra sản phẩm mới góp phần làm thay đổi thói quen sử dụng vật liệu xây truyền thống đồng thời thay thế gạch đất sét nung, đem lại hiệu quả kinh tế chung cho toàn xã hội.

Chập chững gây dựng cơ nghiệp

Năm 2011 đánh dấu nhiều khó khăn cho nền kinh tế chung của đất nước, trong đó, các DN ngành Xây dựng chịu ảnh hưởng không nhỏ. Nhưng không phải vì thế mà không có những sản phẩm mới, chất lượng cao ra đời và đến được với người dân trên khắp mọi miền đất nước. Gạch không nung (trong đó có gạch xi măng cốt liệu, gạch nhẹ, bê tông khí chưng áp AAC…) cũng là một sản phẩm mới mẻ, đang dần chinh phục người sử dụng bởi những tính năng ưu việt hơn gạch nung và nó còn mang sứ mệnh cao cả mở đầu cho thời của vật liệu xanh. Mới, nhưng không có nghĩa là sẽ bị đánh bật, sẽ bị loại trừ, bởi VLKN đã được Chính phủ phê duyệt, theo đó, mục tiêu cụ thể của chương trình là: Phát triển sản xuất và sử dụng VLXKN thay thế gạch đất sét nung đạt tỷ lệ: 20 - 25% vào năm 2015, 30 - 40% vào năm 2020; Hàng năm sử dụng khoảng 15 - 20 triệu tấn phế thải công nghiệp (tro xỉ nhiệt điện, xỉ lò cao…) để sản xuất VLXKN, tiết kiệm được khoảng 1 nghìn ha đất nông nghiệp và hàng trăm ha diện tích đất chứa phế thải; Tiến tới xóa bỏ hoàn toàn các cơ sở sản xuất gạch đất sét nung bằng lò thủ công…

Ở các nước trên thế giới thì vật liệu này đã quá quen thuộc với các công trình cao tầng. Như ở châu Âu, châu Á ngay từ những thập kỷ 60, 70 của thế kỷ XX, ngành sản xuất VLKN đã phát triển mạnh mẽ và rộng khắp và đến nay đã gần thay thế gạch đất sét nung. TS Trần Văn Huynh - Chủ tịch Hội VLXD Việt Nam đã từng trăn trở: VLKN như xi măng cốt liệu đã được sản xuất và sử dụng rải rác trong nhiều năm nay, chủ yếu là các công trình do người nước ngoài làm chủ đầu tư như khách sạn Horison, Opera, Grand Plaza, Hilton, Crown Plaza, KeangNam… vì các nước phát triển đã quá quen sử dụng VLKN cho công trình bền vững, lâu dài. Còn ở Việt Nam, mới đây các nhà đầu tư người Việt bắt đầu sử dụng nhiều cho các công trình, đô thị mới. Sản phẩm bê tông nhẹ AAC ra đời còn mới lạ, người tiêu dùng chưa nắm bắt được tính ưu việt của nó, nên sử dụng còn hạn chế…".

Đã có rất nhiều câu hỏi được đặt ra cho thị trường của vật liệu này: Vì nó quá mới mẻ nên người dân chưa biết sử dụng? Vì chất lượng gạch không nung chưa tốt hay nó quá đắt so với gạch nung? Hay vì nó còn mới nên cơ chế chính sách hỗ trợ, giúp đỡ từ phía cơ quan chức năng, Nhà nước còn chậm…? Giải được những câu hỏi đó, thì các DN mới có thể thở phào nhẹ nhõm bước chân vào thương trường đầy cạnh tranh khốc liệt được. Trong các cuộc họp mở, họp kín, họp nhóm… nhiều lần tôi đã thấy các ông chủ tỏ ra khá gay gắt và bức xúc chưa thể tìm được một lối đi thông suốt cho sản phẩm, vì tiếp xúc thị trường còn khó mà nguyên nhân cũng một phần do sự hỗ trợ cơ chế, chính sách từ phía Nhà nước về vật liệu này còn chậm. "Suy cho cùng, muốn phát triển được sản phẩm thì phải do mình đầu tư, xây dựng và sản xuất nó như thế nào. Nếu như sản phẩm của mình tốt thì sẽ không lo là không có người mua, mặc dù sức mua còn chậm do người dân chưa biết mà thôi" - một ông chủ tiết lộ.

Nhưng dẫu sao, sau gần 2 năm, đến nay, cả nước đã có 9 nhà máy AAC đi vào hoạt động, 21 nhà máy sản xuất gạch xi măng cốt liệu đang hoạt động, 17 nhà máy bê tông bọt đang sản xuất… đấy là chưa kể còn hàng chục nhà máy đang lập dự án, chuẩn bị đầu tư trong tương lai. Những con số ấy cho thấy sự hưởng ứng của các DN đối với một chương trình của Chính phủ là khá mạnh mẽ và đông đúc. Tuy nhiên, lượng thì nhiều nhưng chất thì sẽ như thế nào nếu như không có một sự đầu tư phát triển đồng bộ và làm chủ công nghệ? Đây sẽ là niềm vui cho những ông chủ đã bước đầu thành công, làm chủ được công nghệ nhưng cũng là thách thức cho những ai đang muốn thử sức trong lĩnh vực mới mẻ này.

“Mỗi người một vẻ”.

Tôi có cơ hội được gặp gỡ và tiếp xúc với các đại diện của DN sản xuất bê tông khí chưng áp với những cái tên đã cơ bản tạo dựng được chỗ đứng trên thị trường như: Cty Bê tông khí VIGLACERA, Cty CP Vương Hải, Cty Sông Đà Cao Cường, Cty Gạch nhẹ Phúc Sơn, Cty CP Đầu tư xây dựng An Thái… Trong một “sân chơi chung”, họ thấu hiểu được những khó khăn mà lĩnh vực mình đang đầu tư, tuy nhiên, với những “cái đầu lạnh và trái tim nóng”, họ dần tạo ra được cái riêng biệt (hay còn gọi là bí kíp riêng) để cùng tạo ra một sản phẩm gạch tốt nhất phục vụ cho cuộc sống người dân. Đỗ Quốc Thái - Tổng giám đốc có tuổi đời còn rất trẻ của Cty CP Đầu tư xây dựng An Thái đã có những phút trải lòng về hành trình tạo dựng cơ nghiệp của mình: DN nào sau khi quyết định đầu tư thì việc đầu tiên cũng là lựa chọn địa điểm. Hơn nữa, vì là lĩnh vực mới, hiểu biết chưa nhiều, cũng chưa ai có kinh nghiệm nên việc tìm kiếm thiết bị máy móc có vai trò rất quan trọng. Quá trình tìm hiểu, tôi thấy thiết bị đồng bộ của châu Âu thì tốt giá lại quá đắt, nếu đầu tư sau này giá thành sản phẩm cao làm sao cạnh tranh nổi khi mà cả “làng” đầu tư thiết bị Trung Quốc ? Chúng tôi đành chọn lựa thiết bị theo cách của mình. Chúng tôi đi tham quan khoảng 30 - 40 nhà máy sản xuất AAC của Trung Quốc và các mô hình nhập khẩu của châu Âu vào Trung Quốc, làm việc với nhiều đối tác cung cấp thiết bị. Qua quá trình làm việc, chúng tôi nhận thấy, các nhà sản xuất thiết bị của Trung Quốc mạnh về thiết bị này thì lại yếu về thiết bị khác nên quyết định chọn giải pháp mua của mỗi nhà cung cấp một số thiết bị theo tiêu chuẩn châu Âu mà mình yêu cầu. Ngoài ra, chúng tôi phải học hỏi từ Đức, Thái Lan và Trung Quốc để đưa ra quy trình công nghệ nghiêm ngặt.

Cũng đầu tư sản xuất gạch AAC, nhưng Cty CP Sông Đà Cao Cường lại thành công với gạch AAC và vữa khô trộn sẵn có quy mô tiên tiến hiện đại, công suất lớn nhất và đầu tiên tại Việt Nam. Sản phẩm gạch AAC và vữa khô trộn sẵn mang thương hiệu SCL-BLOCK và SCL-MORTAR với tính năng ưu việt đang được cung cấp rộng rãi ở các tỉnh phía Bắc và cho các tòa nhà cao ốc như dự án Times City, tòa nhà đa năng 29 tầng - LICOGI 13…

Không đầu tư vào gạch AAC, nhưng DmC Group lại thành công khi sản xuất gạch xi măng cốt liệu (XMCL). Hiện nay, DmC Group còn tự nghiên cứu, chết tạo và phát triển dây chuyền công nghệ sản xuất gạch XMCL mang tên DmCline. Ông Đoàn Văn Vẽ - Chủ tịch tập đoàn cho chúng tôi biết: Về dây chuyền công nghệ sản xuất gạch không nung XMCL với quy mô công nghiệp, Việt Nam đã hoàn toàn chủ động, không còn phụ thuộc vào nước ngoài nữa, vì đã có một số nhà cung ứng thiết bị trong nước đang rất thành công như: DmC Group, Trung Hậu, Thanh Phúc, ĐH Bách Khoa, Phương Nam Block. Đã có nhiều nhà đầu tư dùng thiết bị sản xuất trong nước và mang lại hiệu quả cao về công nghệ cũng như chất lượng sản phẩm không thua kém so với của nước ngoài. Như vậy, các nhà đầu tư hoàn toàn có thể tin tưởng lựa chọn các dây chuyền của Việt Nam, từ những dây chuyền thủ công, sản xuất bán thủ công đến những dây chuyền có quy mô công nghiệp.

Với một hệ thống sản phẩm chất lượng đã và đang "trình làng" cùng một nhà máy được đầu tư lớn, công nghệ hiện đại đã giúp các nhà máy sản xuất VLKN có một chỗ đứng trên thị trường bê tông khí chưng áp. Mục tiêu của DN là kinh doanh thì phải có lãi, nhưng không có nghĩa vì lợi nhuận mà bỏ qua tất cả. Đầu tư và phát triển vật liệu xanh như VLKN ở nước ta là những hướng đi khá mới mẻ đối với các DN.

Vẫn hàng ngày hàng giờ, những con người ấy đang nỗ lực không ngừng nâng cao chất lượng để đưa sản phẩm của mình đến từng ngõ ngách thôn xóm, khu phố, công trình xây dựng… Biết là khó khăn, nhưng họ quyết tâm không bao giờ dừng bước. Đối với những con người tiên phong trong lĩnh vực sản xuất VLKN, niềm vui sẽ nhân lên gấp bội khi thấy sản phẩm của mình đến được với người dân và vươn cao cùng các công trình xây dựng đón chào những mùa xuân mới.

Theo Anh Tuấn

Bài viết liên quan

Yêu cầu sử dụng vật liệu xây dựng không nung

Lợi ích khi sử dụng gạch không nung

Sử dụng gạch không nung tiết kiệm hơn 20% chi phí

Sử dụng gạch Tuynel hay Gạch Block lợi hơn?